

Aan MINDEF en STASDEF
Van HFDC
Afgestemd met DGB, CDS, CIO, DJZ en DCO

TER BESLISSING

Datum
11 september 2025

Onze referentie

Opgesteld door
HDFC/AMI

Onze referentie
MINDEF20250027193

Aantal bijlagen
4

Nota

Aanleiding

Op Prinsjesdag (16 sep) wordt de Stand van Defensie (SVD), najaar 2025, naar de Staten-Generaal verzonden.

Geadviseerd besluit

U wordt gevraagd akkoord te gaan met de Stand van Defensie (SVD), najaar 2025. Tevens wordt u gevraagd de bijgevoegde aanbiedingsbrieven te ondertekenen.

Kernpunten

- In de SVD is een balans gevonden tussen het inspelen op actuele ontwikkelingen en het behouden van continuïteit, zodat de Staten-Generaal op een consistente wijze integraal wordt geïnformeerd over Defensie.
- Op verzoek van de BR bestaat de SVD, ook dit keer, uit een openbaar deel en vertrouwelijk deel. Waarbij goed is gekeken naar het evenwicht tussen vertrouwelijk delen van informatie naast het openbaar kunnen bespreken van informatie.
- Aan alle toezeggingen aan en moties van de Kamers en voornemens in de groeiparagrafen is voldaan.

Inhoudelijke aandachtspunten:

Openbaar deel

- Paragraaf 2.1 Personeelsbestand rapporteert over de inhuur van personeel. Hiermee geven we invulling aan de Motie Nordkamp (GL-PVDA).
- Paragraaf 2.6 Werkbeleving is in deze SVD niet opgenomen. De meest recente onderzoeksresultaten zijn reeds in de SVD voorjaar 2025 gerapporteerd.
- Paragraaf 3.1 Materiele gereedheid en paragraaf 3.2 Inzetvoorraden zijn op verzoek opgenomen in het openbare deel.
- In paragraaf 6.2 onvolkomenheden AR wordt verantwoording afgelegd over Beveiliging Militaire Objecten. Hiermee geven we invulling aan de Motie Ellian (VVD).

Vertrouwelijk deel

- In paragraaf 3.1 Staat van het materieel wordt, op uitdrukkelijk verzoek van de IRF, verduidelijking gegeven aan het begrip materiele gereedheid.

Toelichting

- De SVD is een geïntegreerd verantwoordingsdocument dat sinds begin 2023 tweemaal per jaar (Verantwoordingsdag en Prinsjesdag) aan de Kamers wordt aangeboden¹ en daarmee meerdere afzonderlijke rapportages en Kamerbrieven vervangt.
- De SVD najaar 2025 kijkt terug op de eerste helft van 2025.
- De SVD is consistent met de (interne) Bestuursrapportage opgesteld, en is conform de Waardeketen Defensie opgesteld. Hiermee wordt consistentie van de SVD voor de lange termijn gewaarborgd.

¹ 1. <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/toezeggingen/detail?id=TZ202209-104&did=TZ202209-104>
2. Kamerbrief 'Rapporteren voortgang bouwen aan een toekomstbestendige krijgsmacht' d.d. 15/11

Leeswijzer

Lezen:

- U wordt geadviseerd het voorwoord te lezen, dat uit naam van de BWP'n is geschreven. Hierin is de aansluiting gemaakt met de Defensienota 2024 en het strategisch narratief.
- Daarnaast staan in de samenvatting de belangrijkste punten vanuit de verschillende hoofdstukken beschreven.
- Paragraaf 2.1 Personeelsbestand. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan de Motie-Nordkamp.
- Paragraaf 6.1 Vastgoed en ruimte. Defensie informeert de Staten-Generaal in de Stand van Defensie over ontwikkelingen in het vastgoedportfolio.
- Paragraaf 6.2 Onvolkomenheden AR. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan de Motie-Ellian.

Scannen:

- Gehele document

Planning Proces

De tijdsplanning voor de SVD najaar 2025 ziet er als volgt uit:

4 september	Feedback BWP'n op SVD (in Word)
11 september	Aanbieden opgemaakte SVD Bewindspersonen
15 september	Laatste check + akkoord BWP'n opgemaakte SVD
16 september	Publicatie

Financiële overwegingen

Dit document betreft een rapportage en geen nieuw beleid. Er zijn zodoende geen financiële consequenties voorzien.

Juridische overwegingen

Dit document betreft een rapportage en geen nieuw beleid. Er zijn zodoende geen juridische consequenties voorzien.

Communicatie

Deze rapportage wordt op Prinsjesdag (op 16 september 2025) verzonden naar de Kamer. Er is overleg met DCO over de tekst en de opmaak van het document en bijbehorende (passieve) communicatielijnen.

Informatie die niet openbaar wordt gemaakt

Het vertrouwelijke deel wordt vertrouwelijk gedeeld met de Staten-Generaal. Daarnaast worden persoonsgegevens van de steller gelakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

